

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXA ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Cont nr. 49.8.01

Sub semnul prieteniei, păcii, colaborării și respectului reciproc

Dacă în urmă cu numai câteva decenii cunoștințele noastre despre Africa se reduceau adesea doar la numele câtorva puteri coloniale, care stăpîneau în interesul lor întinse spații, astăzi ne dăm seama că Africa este un continent cu un imens teritoriu, avînd cel mai mare număr de țări și popoare. Mai știm totodată că aceste țări și popoare au un vechi trecut istoric și cultural, de sute și chiar mii de ani, multe dintre ele posedînd urme ale unor civilizații care le onorează, care le cinstesc. Mai știm și aceea că africanii au un suflet cald, larg, deschis, ospitalier, prietenos, după cum se exprimă atîția cunoscători.

Proclamîndu-și de curînd independența de sub stăpînirile coloniale, țările africane desfășoară o intensă activitate de ridicare a vieții sociale și culturale a popoarelor lor, de zidire a unei vieți noi, demne de orice făptură omenească.

În spiritul prieteniei, respectului reciproc, al înțelegătorii frățești care cîștigă tot mai mult teren în viața internațională, țara noastră, care întreține relații diplomatice cu 32 de state africane, acordă un bogat și multilateral sprijin multor țări din Africa pentru promovarea vieții lor economice și culturale.

Peste 70 de acorduri și înțelegeri reglementează astăzi relațiile dintre România și țările din Africa. Drept urmare, pe lângă sutele de studenți africani care studiază în institutele de învățămînt superior ca bursieri ai statului român (precizăm că studenți africani avem și în învățămîntul teologic de la noi din țară), un mare număr de specialiști români participă, alături de cei africani, la elaborarea și transpunerea în viață a unor proiecte de dezvoltare economică și tehnico-științifică, în vederea valorificării importanțelor bogății naturale pe care țările africane le posedă. Specialiști români se întîlnesc cu deosebire la exploatarea petroliferă din Algeria, pe șantierul industrial din Egipt sau de alte construcții din Libia și Tanzania, în unitățile agricole și miniere din Tunisia și Maroc, în acțiunile de prospectare și exploatare în domeniul minier, hidroenergetic, industrial, agroalimentar etc. din Guineea, Tanzania, Zambia, Nigeria, R. P. Congo, Republica Zair, Republica Africa Centrală ș.a.

Așa se explică aprecierile unor personalități din Africa, unde „România este un nume ce se pronunță curent”, unde „se nutrește o admirație profundă pentru România”, unde „specialiștii români se dovedesc extrem de valoroși” etc.

De multe dintre aceste fapte ne-am convins cu prilejul istorice vizite pe care a făcut-o, în fruntea unei delegații, Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, timp de aproape o lună de zile, între 11 martie și 6 aprilie 1972, în opt state africane. Am urmărit cu toții această neuitată vizită, deoarece Conducătorul țării noastre era solul nostru al tuturor, era mesagerul simțămîntelor de pace, de respect, de dreptate, de colaborare frățească pe care poporul român le nutrește față de toate popoarele lumii.

Am însoțit pe calea gândului delegația noastră în această vizită oficială și pentru bucuriile pe care ni le-a prilejuit zi de zi în intervalul menționat, prin entuziasmul, prin căldura și dragostea cu care a fost primită pe tot itinerarul său, ceea ce ne-a dovedit încă odată prețuirea de care Patria noastră, Domnul Președinte Nicolae Ceaușescu personal, se bucură în lumea întreagă. „Salutăm în țara noastră — scria în acest sens un ziar sudanez — pe înaltul oaspete drag, Nicolae

Ceaușescu, salutăm capacitatea sa creatoare, care a făcut ca România să-și consolideze independența și să înfăptuiască mari succese pe calea progresului”.

În cadrul convorbirilor care au avut loc cu conducătorii celor opt state africane vizitate s-a reliefat, între altele, „marea importanță a așezării raporturilor interstatale pe baza strictei respectări a principiilor independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne ale altor state, egalității în drepturi și avantajului reciproc, excluderii folosirii forței și amenințării cu folosirea forței, soluționării pe cale pașnică a problemelor litigioase”, principii pe care țara noastră le promovează cu fidelitate în politica sa externă.

Putem spune deci că vizita Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, în Algeria, Republica Africa Centrală, Republica Populară Congo, Republica Zair, Republica Zambia, Republica Unită Tanzania, Republica Democrată Sudan și Republica Arabă Egipt, s-a desfășurat cu adevărat sub semnul prieteniei sincere, al păcii, al colaborării frățești și respectului reciproc.

Socotim potrivit să arătăm că pentru jiii Bisericii noastre și, în general, pentru toate cultele recunoscute de la noi din țară, această vizită prezintă și o importanță specială, întrucît cu acest prilej s-au reliefat și unele aspecte ale vieții reli-

gioase din Patria noastră. Așa de pildă, în cuvîntarea rostită la plenara extraordinară a C.C. al Partidului Congolez al Muncii din R. P. Congo, Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, a spus între altele: „Trebuie să menționem de asemenea că în trecut religia a fost destul de puternică în România, că a funcționat un număr destul de mare de culte religioase. Pentru partidul nostru s-a pus problema să ducă o astfel de politică încît să nu jignească în nici un fel sentimentele religioase ale cuiva... Problema orientării filozofice, a credinței, o considerăm drept o problemă care trebuie tratată cu o atenție deosebită, o problemă care aș putea spune că va continua să constituie o preocupare secole de-a rîndul... În România sînt actualmente 14 culte recunoscute de stat... Firește, în măsura în care un cult sau altul nu desfășoară o activitate împotriva intereselor statului, a construcției socialiste, asigurăm condiții pentru ca acestea să-și poată desfășura nestingherite activitatea”.

Primirea entuziastă care s-a făcut delegației la întoarcerea în țară a confirmat ceea ce Domnul Președinte Nicolae Ceaușescu a mărturisit în cuvîntarea rostită cu acest prilej și anume aceea că tot timpul am simțit că poporul este cu noi și susține în întregime politica noastră de colaborare internațională

„Putem spune — a spus Domnia Sa tot cu acest prilej — că această vizită a constituit încă o confirmare, și aș putea spune o confirmare deplină, a justeții politicii externe a României”.

T.R.

Mănăstirea Brîncoveanu

Între documentele de piatră, care ne grăiesc despre legăturile strînse dintre Țara Românească și Transilvania, la loc de cinste se află și ctitoria voievodului Constantin Brîncoveanu de la Sîmbăta de Sus, jud. Brașov, ridicată pe la sfîrșitul veacului al XVII-lea pe o temelie mai veche durată aici de bunicul voievodului, vornicul Preda Brîncoveanu. Acesta, pe la mijlocul aceluiași veac, ridică pe moșia sa de pe meleagurile Făgărașului un schit de lemn, lângă fîntîna „Izvorul Tămăduirii”, a cărui vechime — după tradiția poporului — numără aproape o jumătate de mileniu.

Înălțată în luminișul unei poieni de munte, ctitoria brîncovenească de la Sîmbăta de Sus stă adăpostită — azi ca și odinioară — sub înaltele pridvoare de piatră ale Munților Făgăraș; acolo unde lanțul lor se întrepruie într-o uriașă „poartă” de trecere spre Țara Românească, pe unde va fi trecut nu numai Badea Cîrțan și călugării care aduceau în desaga lor slova românească spre a fi răspîndită fraților români de pe întinsul Transilvaniei, dar și meșterii pe care Brîncoveanu i-a adus la 1696 să înalțe — în vecinătatea palatului său de la Sîmbăta — locaș de închinare vrednic de numele ctitorului și de faima atîtor alte monumente de artă și arhitectură bisericească, pe care le ridicase dincolo de munți.

Împodobită „pe a sa cheltuială” cu toate cîte erau de trebuință, ca mănăstirea să fie nu numai un înzestrat izvor de credință, ci și un luminat centru cărturăresc pentru întreaga Țară a Oltului — mănăstirea de la Sîmbăta și-a îndeplinit, neîntrerupt, acest îndoit rol al său pînă la distrugerea ei în bună parte din anul 1785. Dar și în acest fel ea a rămas mai departe un loc tainic de pelerinaj, mărturisind, prin ruinele ei, credința ortodoxă strămoșească a românilor transilvăneni,

precum și neîntrerupta lor legătură cu frații de dincolo de Carpați.

Conștiința unității noastre, întărită de Mihai Viteazul în sufletele românilor transilvăneni, este reaprinsă de Brîncoveanu, care devine nu numai un statornic ocrotitor al iobagilor români de aici, ci a dovedit prin tot ceea ce a făcut că culmile Carpaților nu sînt ziduri despărțitoare între frații de aceeași limbă și aceeași lege. Pentru a dovedi și mai mult cît de statornic e în gîndurile sale, Brîncoveanu a ridicat, în 1692, cel dintîi castel al său, la numai 4 ani de la înscăunarea sa, și anume Castelul de la Sîmbăta de Sus, în care locuia adesea cu cei 11 coconi ai săi. Atît de mare crescuse faima voievodului Constantin Brîncoveanu încît chiar și feudații transilvăneni sătui de luptele interne pentru domnie, și mai ales spieriați de pătrunderea habsburgică, vedeau în Brîncoveanu pe viitorul lor principe al Transilvaniei.

Terminîndu-se ridicarea celei mai frumoase dintre ctitoriile sale, complexul mănăstiresc de la Hurezu, Brîncoveanu a adus la Sîmbăta ceata de meșteri pe care îi avea, cu care, la 1696, a ridicat, pe locul schitului de lemn, actuala biserică de zid, iar în jurul ei, pe trei laturi, un complex de clădiri cu etaj. În acestea, la 1702, a înființat școală românească organizînd o școală de „gramătică” și una de zugrăvi, pentru a căror conducere a adus din Țara Românească 15 dascăli și pentru a cărei întreținere Brîncoveanu a înzestrat mănăstirea cu peste o mie de hectare teren. După rînduiala epocii a așezat totodată stareți cu drepturi depline și călugări cu viață de obște, după modelul celor din Țara Românească. Cei dintîi egumeni cunoscuți ai acestei mănăstiri au fost Ioan din Pojorta-Făgăraș, Ierei Pană Mihai, care conducea și școala

(Continuare în pag. 2)

Gînduri de Sf. Paști

Socotim că nu ne înșelăm cînd spunem de la început că ceea ce este mai propriu, ceea ce caracterizează mai mult marele praznic al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos este credința. La credință ne duce în primul rînd gîndul atunci cînd cugetăm mai cu răgaz la această Sărbătoare a sărbătorilor creștinești; mai ales dacă, în același timp, aruncăm privirile minții înapoi spre anii mai timpurii ai vieții noastre, cînd, alături de părinții noștri care ne duceau de mîna, trăiam niște simțăminte sfinte, necunoscute, înălțătoare, la slujbele de seară sau la deniile din postul Sf. Paști și cu deosebire la slujba din noaptea Învierii.

Ca niște făclii aprinse, luminătoare și hrănitore de suflet, nopțile de „înviere” ne sînt mereu vii, mereu proaspete și făptura noastră tresaltă și acum în fiecare an, cînd preotul rostește din fața sf. altar chemarea: „Veniți de luați lumină” și cînd apoi cîntăm cu toții primul: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcînd...”.

Învierea se vedește mai întîi într-un mod văzut, fapt de care ne putem da seama cu ochii noștri trupești și anume prin aceea că în ziua de Paști nu numai noi, fiii Învierii, îmbrăcăm straiele noastre străbune, albe și frumoase ca neaua, îmbrăcăm ce avem mai curat, mai nepătat, ci parcă întreaga fire iradiază o tainică lumină. Prin Învierea Sa, Iisus-Domnul nostru „toate le-a umplut de har: Și cerul și pămîntul și cele dedesubt, ca să prăznuiască toată zidirea Învierea lui Hristos” — cum citim undeva.

În al doilea rînd însă și în mod special, de sărbătoarea Învierii ne pătrundem în chip spiritual, lăuntric, sufletește. Acest lucru se poate constata de exemplu pe fețele noastre ale tuturor, care, în ziua Învierii, sînt mai senine, mai limpezi, ceea ce dovedește că sîntem pătruși de o pace tainică, de o bucurie lăuntrică, ce ne îndeamnă să îmbrățișăm parcă pe tot omul. De altfel, îmbrățișarea sau sărutarea păcii, cum este numită, se și dă încă

pe alocuri, în ziua de Paști, după slujba Învierii. Desigur că din astfel de stări sufletești a izvorît și minunata cîntare bisericească: „Ziua Învierii; să ne bucurăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm...; să iertăm toate pentru Înviere”.

Se cuvine însă să reținem că dintru început Învierea Domnului a fost răspînditoare de optimism, ca un soare puternic care alungă o beznă deasă. Primele raze ale acestui optimism le duceau cu ele femeile mironosițe, care, în dimineața aceea a Învierii, petrecută istoricește acum aproape două mii de ani, au rostit pentru prima dată: „Hristos a înviat”. Acum parcă, în aceste clipe, prindeau întruchipare cuvintele profetului Isaia (60, 1) din irmosul Învierii: „Luminează-te, luminează-te, nou-le Ierusalime, că mărirea Domnului peste tine a strălucit...”. Prin aceste cuvinte autorul a avut viziunea Bisericii Mîntuitorului Iisus Hristos, care se naștea la Înviere și se clădea pe adevărul cel neclintit al Învierii Domnului. Căci, cu adevărat, așa după cum în noaptea Învierii zeci și sute de lumini se aprind din lumina preotului, la fel făclia cea negrăită, care covîrșește toată mintea, a adevărului Învierii Fiului lui Dumnezeu din mormîntul pecetluit a fost purtată în lume, prin vestirea Sf. Apostoli, din ea împărtășindu-se, veacuri de-a rîndul, un nesfîrșit număr de suflete. După cum știm, Învierea Domnului a fost esența propovăduirii Sf. Apostoli: „Iar apostolii — ne spune Cartea Sfîntă — mărturiseau cu mare putere de Învierea Domnului Iisus” (F. Ap. 4, 35).

Așa se face că Învierea Domnului constituie adevărul de temelie al învățaturii Bisericii noastre Ortodoxe. El este evenimentul care umple tot anul bisericesc. Duminica în cinstea Învierii a fost instituită și nu este praznic de peste an în care să nu se facă pomenire de Înviere. În felul acesta înțelegem mai bine cuvintele Sf. Apostol Pavel, care spune: „Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este

atunci propovăduirea noastră, zadarnică este și credința voastră” (I Corinteni 15, 14).

„Întru lumina Ta vedem lumină, Iubitorule de oameni, că ai înviat din morți, mîntuire tuturor credincioșilor dăruind” — spune o stihiră de la glasul 3. Vedem și ne bucurăm de această sărbătoare noi cei de azi și precum am văzut s-au bucurat de ea dintru început toți bunii credincioși ai Bisericii. Grăitor este în această privință faptul că în Biserica primelor veacuri, sărbătoarea Paștilor era aleasă de către stăpîinii de sclavi convertiți la credința creștină, pentru a da libertate robilor lor. Așa se și făcea că acești dezmoșteniți ai vieții mulțumeau în chip special Bisericii, pentru eliberarea lor. Între altele, Istoria bisericească consemnează cum, pe vremea împăratului Traian, un roman bogat, devenind creștin, la o sărbătoare a Paștilor a dăruit libertatea celor 1250 robi ai săi.

Înceind aceste câteva gînduri ne vom reaminti că, în esența ei, sărbătoarea Învierii este „lumină din lumină” — cum spune Crezul sau Credeul — este lumină din lumina dumnezeirii Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, este dumnezeirea Însăși, care a ieșit din mormînt, „piatra fiind pecetluită”, cu puterea și în strălucirea Sa. Învierea Domnului este deci evenimentul care a întărit desăvîrșit dumnezeirea Sa, manifestată în chip divers, sub forme posibile nouă de văzut și de înțeles, în timpul petrecerii Sale pe pămînt.

Așa se înțeleg cuvintele Sf. Apostol Ioan, care spune că „lumina a venit în lume” și „tot cel ce face fapte rele urăște lumina” și „nu vine la lumină, ca faptele lui să nu se vădească” (Ioan 3, 19—20).

Să ne luminăm deci „haina sufletului”, cum tot cîntarea bisericească spune, cu cît mai multe lucruri bune, cu cît mai multă cinste și omenie, dovedind astfel că iubim lumina, că sîntem cu adevărat fii ai Învierii Domnului, conștienți fiind în același timp de adevărul Sf. Scripturi, care zice: „Lumina celor drepi luminează, pe cînd sfeșnicul celor fără de lege se stinge” (Pilde 13, 9).

Diac. Gh. Papuc

Mănăstirea Brîncoveanu

(Urmare din pag. 1)

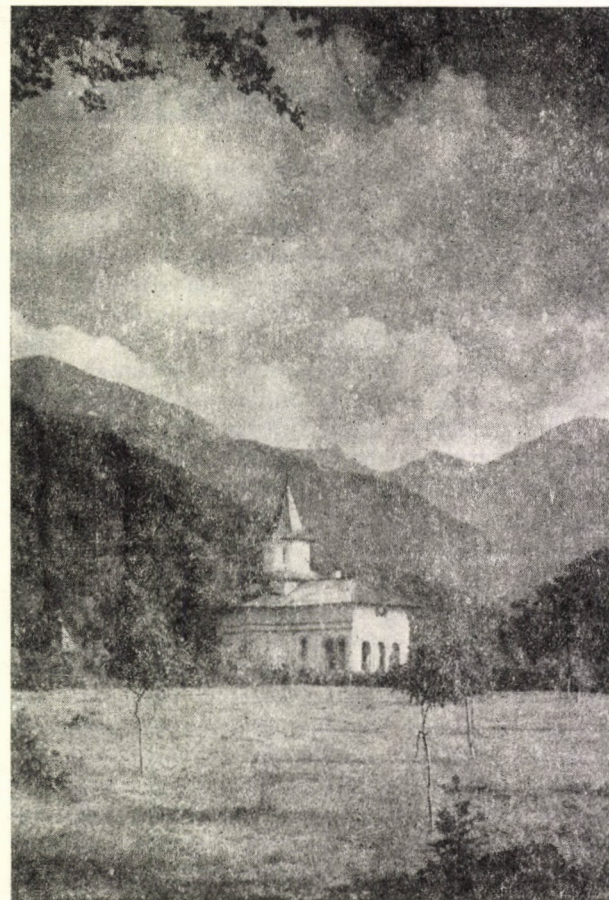
de zugrăvi, apoi starețul cărturar Visarion, feciorul popii din Sîmbăta, de la care ne-a rămas și o broșură intitulată: „Întrebări și răspunsuri pentru legea a treia ce s-a isvodit și s-a numit adică unia în țara Ardealului”, scrisă în anul 1746 și aflată în manuscris la Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România.

Școala întemeiată de Brîncoveanu în această mănăstire, cu renumiții ei dascăli: Nicolae Piltea, Bucur Călugărul, Ionașcu Pană și alții, a avut o deosebită înfrîurire asupra dezvoltării culturale și religioase a românilor din această parte a țării. Prin statornicia sa în rînduile și credința noastră străbună, acest centru de cultură românească și-a atras asupra sa multe necazuri ce i-au venit din partea stăpînirii catolice de atunci, care nu vedea cu ochi buni lucrarea de aici și a celorlalte schituri și mănăstiri ortodoxe, multe la număr, aflate pe versantul nordic al Carpaților. Toate acestea au fost nimicite din ordinul generalului habsburgic Bukow, încă la anul 1765.

În 1785, cînd Brîncovenii nu mai aveau nici o influență la curtea din Viena spre a-și apăra ctitoria de la Sîmbăta, mănăstirea a fost adusă în starea de ruină, de astădată din ordinul generalului habsburgic Preis, care a dărîmat pînă la temelie toate clădirile administrative existente. Zidurile groase ale bisericii însă au rezistat tunurilor vrăjmașe rămînînd în picioare, distrugîndu-se doar părțile mai sensibile: bolta altarului, vîrfurile turlei și pridvorul. O parte dintre călugări a trecut munții, iar altă parte s-a retras în jurul castelului, construind actuala biserică de zid a satului Sîmbăta de Sus și așteptînd acolo vremuri mai bune.

După 150 de ani de jalnică stare de ruine — în care timp doar frezământul codrilor împreună cu șiputul Izvorului Tămăduirii din apropiere destăinuiau veacurilor și pelerinilor, ce veneau aici an de an, istoria de trudă și mucenicie a mănăstirii voievodale — cîntea de a deveni cel de al doilea ctitor al mănăstirii de la Sîmbăta i-a revenit mitropolitului Ardealului, Dr. Nicolae Bălan. Cum arată pisania, între anii 1927—1936 Mănăstirea Brîncoveanu a fost din nou înfrumusețată și împodobită, întregindu-i-se zidurile distruse de tunuri și intemperiiile vremii, dar păstrîndu-i-se întru totul stilul original al arhitecturii brîncovenești. Părțile masive de pictură originală păstrată în naos

și altar au fost întregite cu restaurarea celei deteriorate. Specialiști de seamă de la Direcția Monumentelor Istorice au reconstituit sculpturile în piatră de la pridvorul bisericii și ancadramentele de

Mănăstirea Brîncoveanu

la uși și ferestre, ca și sculpturile în lemn din interiorul bisericii. De asemenea, sînt în proiect ridicarea clădirilor brîncovenești din jurul bisericii, care aparțin viitorului apropiat și în care va fi organizat muzeul mănăstirii.

Conducerea noastră de Stat, apreciînd valoarea arhitectonică și istorică a acestei mănăstiri, a declarat-o monument de arhitectură (nr. 2707), fiind reparată și împodobită din nou. Astfel, în anii 1962—1963, cu sprijinul prețios al Statului — acordat prin Departamentul Cultelor — și al Mi-

tropolicei Ardealului, s-au făcut mari lucrări de renovare și consolidare, înlocuindu-se în întregime acoperișurile de șindrilă la biserică, clopotnița și fîntîna și ridicîndu-se noi clădiri în gospodăria mănăstirii.

Astfel împodobită și înfrumusețată, mănăstirea de la Sîmbăta a devenit nu numai un loc de reculegere pentru închinătorii care o cercetează, dar și un important punct turistic pentru sutele de mii de vizitatori din țară și de peste hotare, care admiră aici frumusețea priveliștilor în care Brîncoveanu Constantin, boier vechi și domn creștin, și-a durat ctitoria sa. Biserica, monument istoric, muzeul mănăstirii în curs de organizare și din care se prezintă vizitatorilor, deocamdată, doar colecția de icoane pe sticlă, atelierul de pictură și sculptură, prisaca de albine, lacurile cu păstrăvi, livada de pomi, parcul, altarul din pădure și priveliștile din jur, formează o armonie deplină, care desfată ochii, odihnește mintea și înalță sufletul celor ce trec prin părțile locului.

Personalități de seamă din țară și străinătate, care au vizitat sfîntul locaș, au lăsat în cartea de aur a mănăstirii impresii și mărturii care fac cinste Patriei și Bisericii noastre.

Protos. Veniamin Tobăneanu

Icoana și tabloul religios

Pe lângă conținutul lor religios, icoanele au și o parte artistică. Dar cu toate că sînt legate de artă, ele nu sînt produsul unei imaginații creatoare, ci icoanele sînt reglementate de canoanele bisericești. Așa se face că un adevărat iconar trebuie să fie și teolog și, cu deosebire, un bun creștin. În această privință se știe că așa cum pentru preoți există un canon de pregătire pentru slujirea Sf. Liturghii, la fel și pentru cei ce doresc să picteze icoane, pe lângă talentul și pregătirea profesională, există și o anumită rînduială de pregătire duhovnicească și sufletească, pentru ca să poată reda cît mai fidel chipul sfînt pe care dorește să-l zugrăvească.

Așadar, scopul pe care îl urmărește iconarul nu este producerea unei varietăți de simțiri estetice și de a cultiva numai un sentiment religios, ci de a ne oferi chipul sfînt sau imaginea de sfîntă trăire și aceasta pentru că, după credința ortodoxă, icoana este un loc unde Hristos este prezent în har, după spusa unui teolog.

De aceea icoanele, pe lângă că ne prezintă pe Dumnezeu și aleșii Săi, ne oferă și harul dum-

(Continuare în pag. 4)

„Lucrul pe care mi l-ai dat să-l fac l-am săvârșit” *

Aceste cuvinte le-a rostit Mîntuitorul în rugăciunea arhierască de dinainte de a fi prins, judecat și răstignit. În acest moment de cumpănă, El cuprinde în rugăciune întreg rostul vieții Lui în care se împreună cele pămîntești cu cele veșnice.

Mărturia pe care o dă Iisus este clară. Ca adevărat fiu al Tatălui, El a împlinit întru toate voia Tatălui. Dumnezeu fiind, El nu s-a arătat întru mărirea Sa, ci s-a smerit pe sine, făcîndu-se om, și anume nu cu puterea de împărat, nici cu puterea bogăției, ci ca un om simplu, un ostenitor, între mulțimile de truditori și alături de cei apăsați de atîtea suferințe, de atîtea nedreptăți, de atîtea suferințe. Ascultarea față de Tatăl și dragostea Lui cea nemărginită față de noi a arătat-o Iisus în mod deosebit prin faptul că a primit crucea și moartea pentru mîntuirea noastră, pentru eliberarea noastră din robia păcatului și a morții și pentru înălțarea noastră la lumina sfințeniei și la viața cea veșnică, viața cea fără de moarte. Așa a împlinit Iisus voia Tatălui pînă la capăt. Așa și-a împlinit misiunea pentru care a venit în lume. Așa și-a făcut datoria deplin.

Așa cum Iisus Hristos a venit printre noi ca să împlinescă voia Tatălui, să ducă pînă la capăt datoria, misiunea ce i s-a dat, așa și noi ne naștem cu o anumită chemare, cu o anumită misiune, cu o anumită datorie. Iisus, Fiul Tatălui cel veșnic, a devenit Fiul Mariei, căci s-a întrupat din Fecioara Maria prin Duhul Sfînt (Luca 1, 35). Noi sîntem fii părinților noștri, dar, prin taina Sfîntului Botez, ne îmbrăcăm în Hristos și devenim fii ai lui Dumnezeu după har. Dacă deci Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, este și „Fiul Omului” (Ioan 3, 13), noi fii omului sîntem în Iisus Hristos și fii ai lui Dumnezeu după har, chip al lui Dumnezeu, chip al lui Hristos. Fiecare primim, așadar, o zestre, pe care trebuie s-o fructificăm. Fiecare primim o misiune, „un lucru” pe care trebuie să-l îndeplinim. Aceasta o vedem în mod clar din pilda talanților (Matei 25, 14—30). Nu toți sînt la fel. Unul primește cinci talanți, altul doi talanți, altul un talant. Dar nu e nici unul, care să nu aibă nici un talant. Se cere fiecăruia să lucreze cu darul primit în așa fel încît să-l înmulțească. Fiecare are misiunea, are chemarea, are datoria, ca să nu fie nelucrător, ci — prin muncă, prin osteneală, prin rugăciune și viață superioară — să dea roadele pe care le poate da. Și fiecare va răspunde în fața lui Dumnezeu, în fața conștiinței lui, în fața oamenilor, a societății, ce a făcut cu talanții primiți. Mai ales că în familie, în societate, el are condițiile necesare dezvoltării la maximum a capacităților lui.

Pilda aceasta noi o vedem îndeplinindu-se mereu în viața noastră. Mulțimea cea mare își pune capacitățile și toată puterea de muncă în slujba binelui obștesc. Unii lucrează pe ogoare, alții în mine și uzine, alții în domeniul cultural etc. E un iureș al muncii creatoare în toate sectoarele de activitate, care face ca țara noastră să propășească într-un ritm accelerat și viața noastră să fie tot mai luminoasă, tot mai îmbelșugată material și spiritual. Patria noastră oferă fiecăruia posibilitatea să-și dezvolte talentul, să lucreze acolo unde e potrivit

după capacitățile și pregătirea lui. Ea răsplătește cu cînstire deosebită și remunerație corespunzătoare vrednicia fiecăruia. Am putea spune că așa de mulți sînt eroii muncii creatoare încît titlul de erou al muncii aparține poporului întreg, în frunte cu iubiții și înțelepții lui conducători.

Totuși mai sînt și dintre aceia care își risipesc talantul, îl îngroapă în o viață de trăire pe spinarea părinților sau a societății. Avem o datorie sfîntă ca și pe aceștia să-i ajutăm de la început, de la primul pas greșit ca să nu ajungă la destrămarea sufletească și trupeză, să sprijinim pe părinți și autoritățile educative ca să-i îndrumeze pe calea muncii constructive, folositoare și pentru ei și pentru societate.

Pilda aceasta trebuie s-o împlinim și în viața Bisericii noastre. Ierarhi, preoți și credincioși sîntem mădulare ale Bisericii, sîntem fii duhovnicești ai Bisericii. Sfîntul Apostol Pavel ne spune în epistolele către Romani 12, 4—8 și I Corinteni 12, 12—28, că așa cum trupul e format din mai multe mădulare și fiecare mădular slujește trupului întreg și celorlalte mădulare, așa și Biserica, „trupul lui Hristos, este formată din mai multe mădulare care au daruri diferite și fiecare mădular trebuie să slujească celorlalte mădulare, Bisericii, căutînd fiecare nu interesele lui personale, ci binele Bisericii, binele fraților lui. Căci la temelie Bisericii este dragostea lui Hristos, care ne adună pe toți la un loc și care s-a dat pe Sine jertfă pentru Biserica și pentru mîntuirea noastră. De aceea și noi trebuie să iubim pe Iisus Hristos, să iubim Biserica Sa cea sfîntă, să ne iubim unii pe alții și într-un gînd să mărturisim dreapta credință prin roada bogată a faptelor bune.

Și fiecare are darul lui. Unul are chemarea preoției, altul are darul cîntării frumoase; unul are darul învățaturii teologice, altul darul milostivirii; unul are darul slujirii semenului, altul darul rugăciunii. Căci Dumnezeu a împărțit darurile ferlute și fiecare trebuie să lucreze cu talantul sau talanții primiți în așa fel încît prin faptele lui să se preamărească numele Tatălui nostru celui din ceruri (Matei 5, 16) și aceste fapte să folosească Bisericii, Patriei și semenilor. Dacă va face așa va primi nu numai răsplata cuvenită pe pămînt, ci și cununa veșniciei de la Domnul nostru Iisus Hristos.

Împlinindu-ne datoria vieții noastre în felul acesta, vom înțelege mai deplin rugăciunea Mîntuitorului către Tatăl: „Părinte... lucrul pe care mi l-ai dat să-l fac l-am săvârșit. Și acum preamărește-mă la tine însuși”, și ne vom ruga și noi în fiecare zi în clipa din urmă: Doamne Iisuse Hristoase, Cel ce ai înviat ca să ne ridici la o viață veșnică, trimite harul Tău cel sfînt peste noi în Biserica Ta cea sfîntă ca să împlinim și noi mereu „lucrul ce ni l-ai dat”, să fim ca pomul ce rodește îmbelșugat, nu ca pomul neroditor ce se aruncă în foc (Matei 3, 10) și astfel să putem fi împreună cu Tine și cu Sfinții Tăi întru mărirea cea veșnică a Tatălui.

* Din Pastorală de Paști 1972, a I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Moment aniversar

Simbătă 4 martie 1972 s-a împlinit un deceniu de arhiepiscopire în Arhiepiscopia Timișoarei și Caransebeșului la cîrma Mitropoliei Banatului a Înalt Prea Sfințitului Dr. Nicolae Corneanu. De acest moment aniversar a fost legată tîrnosirea bisericii de lemn strămutată din satul Hodoș în curtea reședinței mitropolitane. Apoi s-a săvîrșit Sf. Liturghie arhierască în cadrul căreia au fost hirotoniți candidații la preoție Doru Milostean și Moise Vuici, absolvenți ai Institutului Teologic de Grad Universitar din Sibiu, și au fost distinși, prin hirotesie, pentru activitate îndelungată și merituosă C. preoți: Dumitru Botău-Timișoara Fratelia, Gheorghe Clecan-Stamora Română, Ioan Medelean-Răchita, și Ioan Teodorovici, directorul Seminarului teologic din Caransebeș.

După dumnezeiasca slujbă, la reședința mitropolitană a avut loc o recepție, la care a luat parte: Prea Sfințitul Episcop Teoctist al Aradului, însoțit de P. C. pr. Gheorghe Căvășdan, vicar eparhial, P. Cuv. arhimandrit Ioan Dinu de la Mănăstirea Brîncoveanu, reprezentanți ai cultelor religioase din oraș, membri ai Adunării eparhiale și ai Consiliului eparhial, salariații Centrului eparhial, preoți din oraș, credincioși. În numele celor de față a rostit un cuvînt omagial P. C. pr. Dr. Ioan Petreună, consilier arhiepiscopal, care a evocat momentele mai importante și înfăptuirile din ultimii zece ani. În același sens a vorbit apoi Prea Sfințitul Episcop Teoctist, subliniind strînsa colaborare dintre eparhiile aparținînd Mitropoliei Banatului și transmițînd bunele urări ale preoților și credincioșilor din Episcopia Aradului. Mulțumind pentru bunele simțăminte exprimate, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Banatului s-a referit la sprijinul ce l-a avut în activitatea de pînă acum din partea Sfîntului Sinod și a Prea Fericitului Patriarh Justinian, la solitudinea arătată de Conducerea Statului, Departamentul Cultelor și autoritățile locale, la trupeasca împreună lucrare a reprezentanților celorlalte culte, la dragostea și ascultarea ce i-au arătat colaboratorii săi, clericii și mireni din Arhiepiscopia, la înțelegerea manifestată de Prea Sfințitul Episcop Teoctist al Aradului în rezolvarea tuturor problemelor legate de propășirea instituțiilor mitropolitane etc. După ce a invocat ajutorul lui Dumnezeu, a făgăduit să depună în viitor sporite eforturi, închinîndu-și întreaga putere de muncă slujirii Bisericii și poporului, cauzei păcii și progresului.

La încheierea recepției a fost prezentat un film documentar, înfățișînd monumente istorice și locașuri de cult din cuprinsul Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului.

R.

„Vă leato 6867” adică 1359; autorul confundă descălecarea lui Dragoș venit din Maramureș și întemeierea statului feudal independent al Moldovei sub Bogdan I (1359—1365), eroare explicabilă din lipsa de izvoare.

De-abia sub domnia lui Alexandru cel Bun (1400—1432) autorul acordă o atenție mărită evenimentelor, avînd la dispoziție izvoare din ce în ce mai bogate. Cel mai dezvoltat capitol din cele următoare e închinat domniei lui Ștefan cel Mare (1457—1504). Iată un pasaj interesant din această perioadă privind biruința lui Ștefan asupra celor ce atacau Moldova: „Zic unii să să fie arătat lui Ștefan Vodă Sfîntul mucenic Procopie, împlînd deasupra războiului călare și într-armat ca un viteazu, fiind într-ajutoriu lui Ștefan Vodă și dînd vîlhvă (puteri supranaturale) oștii lui. Ce iaste de a și crederea acest cuvînt, că deacă s-au întors Ștefan Vodă cu toată oastea sa, cu mare pohvală, ca un biruitoriu, la scaunul său, la Suceavă, au zidit beserică pre numele sfîntului mucenic Procopie, la sat la Badeuți, unde trăiaște și pînă astăzi”.

Redăm, ca interesant, și pasajul privitor la sfințirea mănăstirii Putna: „Deacă se întoarse de la acel război (lupta de la Lipinți cu tătarii) cu noroc ce izbîndi pre acei tătari, spre lauda aceia, mulțamind lui Dumnezeu, au sfințit mănăstirea Putna, care era zidită de dînsul, septevrie 3 zile, întru lauda Preacuratei Fecioarei Mariei, Maicii Domnului nostru Iisus Hristos, la care sfințenie multă adunare de călugări au fostu: Teoctistu mitropolitul și Tarasie episcopu dimpreună cu Iosif arhimandritul și igumenul Putnii, zicu că au fostu în liturghie arhieriscopii și episcopii și pre toți 64 la jirtăvnic” (Din Letopisețul Țării Moldovei ed. II, P. P. Panaitescu, București 1958, p. 95).

(Continuare în pag. 4)

Cronicarul Grigore Ureche

— 325 ani de la moartea sa —

Se împlinesc, în aprilie anul în curs, 325 ani de la moartea cronicarului Grigore Ureche. Faptul acesta ne prilejuiește un scurt popas de reliefare a personalității acestui cronicar cu importanță deosebită în istoriografia românească.

Fiul logofătului și vornicului, omului de cultură, Nestor Ureche, Grigore s-a născut între anii 1590—1595. A studiat la o școală numită a Frației Ortodoxe ucrainiene, la Liiov. Școala aceasta milita pentru consolidarea Ortodoxiei, împotriva propagandei iezuite.

Întors în țară, cunoscînd pe lingă limbile polonă, latină, greacă și slavona, care încă mai erau folosite ca limbă liturgică oficială la români precum și în cancelariile din Țara Românească și Moldova, Grigore Ureche participă la viața politică a Moldovei, ocupînd funcții din ce în ce mai importante, ca logofăt sub Miron Barnovschi (1628), spătar în timpul lui Alexandru Iliș (1631—33), ajungînd apoi unul dintre sfetnicii principali ai lui Vasile Lupu — ca mare spătar — (1634—1642) adică

comandant suprem al armatei, apoi mare vornic al Țării de Jos. Avînd această mare funcție, Grigore moare în anul 1647 în plină maturitate.

În lucrarea sa: „Letopisețul Țării Moldovei”, scrisă — după toate probabilitățile — între anii 1642—1647, și în care sînt consemnate evenimentele mai importante din istoria Moldovei, Grigore Ureche a urmărit, precum însuși spune: „Să rămîie feciorilor și nepoților să le fie de învățatură”. El a folosit la alcătuirea ei: Cronici interne slavone, un „Letopiseț moldovenesc”, alte izvoare străine în limbile polonă și latină, precum și tradiția locală, apoi chiar observațiile directe în legătură cu evenimentele la care a participat sau pe care le-a trăit chiar el.

Lucrarea are o prefață a autorului despre întemeierea Moldovei. Expunerea propriu-zisă a operii începe cu relatarea domniei lui Dragoș Vodă (1352—1353) pînă la 1594 — domnind a doua oară Aron Tiranul. În primul titlu precizează anul cînd au început să guverneze „domnii Țării Moldovei”:

Cununa Soarelui

Poet al „Rugăciunilor“ și al „Colindelor“ de o vădită sensibilitate și de o rară frumusețe artistică, D. Ciurezu și-a făcut debutul în anul 1927 cu volumul „Răsărit“, când a fost remarcat în mod deosebit de Mihail Sadoveanu și Mihail Ralea și apoi de către Eugen Lovinescu și G. Călinescu, ultimul văzând în el un poet autentic de un lirism tradiționalist unic în felul lui, iar astăzi criticul Al. Piru (în prefață) îi caracterizează poezia ca pe o „expresie a omeniei, a vitalității și a inocenței sufletului popular“, considerându-l „reprezentantul cel mai fidel al tradiționalismului de tip oltenesc“.

După volumul „Pământul luminilor mele“, care l-a consacrat definitiv și după o absență îndelungată din arena literaturii noastre, trăind ca un sihastru de mai mulți ani, în cetatea Sibiului, Dimitrie Ciurezu apare în prestigioasa revistă „Ramuri“ din Craiova (anul 1969) cu fragmente dintr-un poem ciclic inedit „Oierii“ care s-a bucurat de elogi deosebite.

Poemul „Cununa Soarelui“, reapărut recent la Editura „Minerva“, după 30 de ani de la prima apariție este o mică epopee din lumea miturilor folclorice, al baladelor, al basmelor, cu eroii Oancă, împăratul cirezilor de vite și Măria crăiasa mioarelor, fata împăratului pădurilor Barbălungă, ființe silvestre, care se-nțelnesc în desis de lăstăriș, când dă viața-n primăvară, se pețesc și fac nuntă mare ca-n povești.

Și poetul glăsuiește:

Oancă s-a născut din burniți, din pământ, ...
Frate bun îi este codrul împlinit;

Crengile surori de vânturi și de hrană;
Către ele-ndreaptă fața-n zori de zi
Și se simte în pădure ca-ntr-o strană,
A trăit numai prin sibile și pustii;
Doar cu iarba și cireada care-o paște;
N-a rîvnit grămezi de aur, nici palate;
Și nici ura dintre oameni n-o cunoaște.

Iar Măria?

Măria e fata amezii de vavă, ...
... e fata crescută-ntr-o braniști, ...
Pe poale de luncă, pe căi de tarlale,
Pe clinele pline de rugi și de soare.

Ajunși la castelul împăratului pădurilor, trimișii lui Oancă cer fata printr-o frumoasă orăție de nuntă:

... Noi sîntem veniți din stele,
Cale lungă, dimburi grele
Cu poruncă de la ele ...

La nunta care s-a-ncins ca-n basme, nunul mare „s-a-nălțat domol din jilțu-i“, glăsuind:

— De la mine, rude mîndre, mai puțin;
De la Dumnezeu din ceruri — tot ce-o vrea.

Nunta din „Cununa Soarelui“ ne-aduce-aminte de „Nunta Zamferei“ a lui Gheorghe Coșbuc și ca stil de „Călin“ a lui Eminescu, dar într-o originalitate indiscutabilă. E un exemplu de claritate și adîncă rezonanță românească.

Nic. D. Găvozdea

Profetul Daniil

Cel din urmă dintre cei patru profeți mari este profetul Daniil. Cartea sa, cuprinsă în Vechiul Testament, descrie în 12 capitole mai multe amănunte despre viața și profețiile lui Daniil.

Între alte relatări se arată că regele Nabucodonosor a voit să țină la curtea sa trei tineri evrei, aflați în robie babilonică. Cu aceștia a fost și Daniil. Fiind hrăniți din vinul și din mîncările regelui babilonean, tinerii evrei au refuzat îndesularea hranei și au insistat să li se dea mîncări de post, după legea lor, așa cum mărturisește textul: „Și a grăit Daniil către supraveghetorul pe care căpetenia famenilor îl pusese peste Daniil, Anania, Misail și Azaria: „Încearcă odată cu servii tăi timp de zece zile și dă-ne să mîncăm bucate din zarzavaturi și să bem apă! Apoi să te uiți la chipurile noastre și la chipurile tinerilor care mîncă din bucatele regelui și cum ți se va părea așa fă cu supușii tăi!“ Atunci el le îngădui această rugăminte și încercă timp de zece zile. Și după un răstimp de zece zile, arătau mai frumoși la trup decît toți tinerii care mîncău din bucatele regelui. Atunci supraveghetorul le-a înlocuit mîncarea lor și vinul — băutura lor — și le-a dat mîncare de legume“ (Daniil 1, 11—16).

Altă mărturie despre profetul Daniil, pus mai mare de regele Darius peste unii din supușii acestui rege, se referă la nepătimirea acestui evreu, pedepsit din invidie prin aruncare într-o groapă cu lei: „Atunci au răspuns ei regelui și au zis: „Daniil cel dintre robii iudei nu a luat în seamă porunca ta, rege, nici nu s-a îngrijit de oprirea ta, ci de trei ori pe zi își făcea rugăciunea“. Când a auzit regele acestea s-a tulburat foarte și și-a îndreptat gîndul spre Daniil, cum ar putea să-l scape, și pînă la apusul soarelui s-a străduit ca să-l scoată. În urmă oamenii aceia intrară în grabă la rege și îi ziseră: Știut să-ți fie, o, rege, că, după legea mezilor și perșilor, orice poruncă sau oprire dată de rege nu se mai poate schimba“. Atunci regele dădu poruncă să aducă pe Daniil și îl aruncară în groapa cu lei. Apoi regele s-a sculat dis-de-diminețată, în revărsat de zori, și a venit în grabă la groapa cu lei. Când s-a apropiat de groapă regele prinse a grăi și zise lui Daniil: „Daniil, slujitorul Dumnezeului celui viu, Dumnezeul tău, căruia te închini neîncetat, oare a putut să te scape de lei?“ Apoi Daniil vorbi cu regele: O, rege, în veci să trăiești! Dumnezeu a trimis pe îngerul său și a astupat gura leilor și ei nu mi-au făcut nici un rău, pentru că am fost găsit nevinovaț înaintea lui, precum și în fața ta, rege, n-am făcut nici un rău!“ (Daniil 6, 14—17, 20—23).

Ca și ceilalți profeți mari, care sînt Isaia, Ieremia și Iezehiil, Daniil are profeție mesianică, prezicînd vremea venirii Mîntuitorului Iisus Hristos: „În anul dintîi al domniei lui (Darius) eu, Daniil, am citit în cărți numărul de: șaptezeci de ani, pentru care a fost cuvîntul Domnului către prorocul Ieremia... Șaptezeci de săptămîni sînt hotărîte pentru poporul tău și pentru cetatea ta cea sfîntă pînă ce fărădelegea va trece peste margini și se va pecetlui păcatul și se va ispăși nelegiuirea, pînă ce dreptatea cea veșnică va veni, vedenia și prorocia se vor pecetui și se va unge Sfîntul Sfinților“ (Daniil 9, 2, 24).

Daniil, cel din urmă dintre cei patru profeți mari ai Vechiului Testament, se cinstește de noi pentru postul său vădit prin reținerea de la bucate oprite de legea sa și pentru nevinovăția și credința cu care a închinat gurile leilor flămînzii. Altă pricină de cinstire este prezicerea timpului venirii în lume a Mîntuitorului Hristos.

Pr. I. Buta

Icoana și tabloul religios

(Urmare din pag. 2)

nezeiesc, ca obiecte sfințite ce sînt, puse spre venerare, bineștiind că „cinstea adusă icoanei se îndreaptă spre originalul ei“, nu spre materia din care este făcută.

Icoanele deci fiind obiecte sfințite, izvoritoare de har, se deosebesc de tablourile religioase, la care predomină funcția estetică. Spre pildă un tablou care reprezintă pe Iisus stînd și bătînd la ușa, sau urmărind o turmă de oi, nu au aceeași valoare cu o icoană. La pictura lor artistul a avut în vedere ideea de a impresiona pe acela care privește, atît sub aspect religios, dar și sub acela al frumosului. Lipsindu-le elementul dogmatic de reprezentare fidelă a chipului sfințit, aprobat de canoane, ele rămîn simple tablouri religioase, care în nici un caz nu pot înlocui icoanele. Legătura lor cu arta este mai strînsă, căci imaginația artistului a lucrat cu mai multă libertate, fapt care nu este îngăduit la o icoană.

Așa stînd lucrurile trebuie să facem deosebirea care există între icoane și tablourile religioase, dînd și icoanei și tabloului locul ce li se cuvine în casa noastră.

Arătăm aceasta, pentru că mulți credincioși de-ai noștri confundă icoanele cu tablourile religioase. Așa de pildă unii dintre ei cumpără de la anumiți indivizi „icoane“, care de fapt n-au nimic comun cu icoana ortodoxă. Biserica noastră, preocupată de grija păstrării și cultivării bogatei noastre tra-

INFORMAȚII

♦ În 3 martie 1972 a avut loc la București plenara Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din Republica Socialistă România. Cu acest prilej s-a făcut o dare de seamă asupra activității Comitetului pe anul 1971, relevîndu-se, între altele, „că, în perioada actuală, întregul nostru popor, mișcarea noastră pentru pace sînt angajate în amplă și complexă activitate cu deosebită rezonanță în istoria contemporană a României socialiste“.

De reținut că în anul 1971 Comitetul Național pentru Apărarea Păcii a participat la 12 acțiuni internaționale.

Tot cu acest prilej a fost prezentat proiectul planului de muncă al Comitetului pe anul 1972, în care se prevăd o seamă de acțiuni, pe plan intern și extern, privind promovarea păcii, a independenței și suveranității naționale, a progresului și solidarității internaționale.

La lucrări au participat și reprezentanți ai cultelor din țara noastră, iar în cadrul lor a luat cuvîntul și I. P. S. Dr. Iustin Moiescu, Mitropolitul Moldovei și Sucevei.

Cronicarul Grigore Ureche

(Urmare din pag. 3)

Din cronică mai rezultă că istoria Moldovei este urmărită în strînsă legătură cu istoria țărilor învecinate. Țara, pentru Grigore Ureche, reprezintă poporul. Domnul ales de boieri și de „țară“ este reprezentantul poporului. Acțiunile domnilor și ale boierilor sînt privite nu prin prisma unui feudal, ci prin perspectivă umană și istorică. Cronicarul dezaprobă trădarea („vicienia“), abuzurile și cruzimea unor domnitori ca Alexandru Lăpușeanu și cruzimile comise de anumiți boieri. În schimb vorbește cu căldură despre faptele de vitejie ale unor domnitori ca Ștefan cel Mare, caracterizat ca un conducător înțelept, reprezentant al poporului, care își iubea țara și care era gata de orice sacrificiu pentru libertatea și independența Moldovei.

În chip fidel, descrie și condițiile de viață grea ale poporului exploatat. Spre exemplu, despre suzeranitatea și exploatarea otomană, cronicarul spune: „... Vasul cel fără de fund, măcar cîtă apă ai turna întrînsul, nu-l mai poți împlena“ ș.a.

Cronicarul susține temeinic ideea originii comune și a unității poporului român din Moldova, Țara Românească și Transilvania. „Rumânii cîți se află lăcuiitori în Țara Ungurească și la Ardeal și la Maramureș de la un loc sînt cu moldovenii și cu toți de la Rîm se trag“.

Conștiința originii comune și a unității naționale a poporului român este osatura pe care se desfășoară întreaga expunere a cronicii. Cronică e scrisă în limba poporului, spre deosebire de celelalte cronici interne anterioare scrise în slavonește. Limba română începe să fie folosită și în istoriografie, așa încît pentru Moldova Grigore Ureche trebuie considerat ca întemeietor al istoriografiei în limba poporului.

Sub raport lingvistic și literar, în cronică lui Ureche predomină caracterul popular, deși întîlnim și termeni de origine poloneză și turcisme, fraza cronicii se desfășoară liber, cu multă naturalitate, ca într-o povestire populară vorbită, realizînd așa-zisul stil oral. Comparații: turcii „ca o negură toată lumea acoperă“, Ștefan cel Mare „ca un leu gata săre vînat, de sîrgu s-au pornit“, ș.a. Cronică este deci nu numai o lucrare de istoriografie ci și un document autentic al limbii române vorbite în epoca veche și totodată una dintre primele opere ale literaturii artistice românești. Deși scrisă de pe pozițiile de clasă ale boierimii din care făcea parte autorul, cronică lui Grigore Ureche este un document social și istoric de o valoare deosebită.

Pr. Vartolomeu Constantinescu

diții iconografice, difuzează prin parohii credincioșilor icoane și icoane vrednice de a împodobi bisericile și casele noastre, editate de Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă.

De aceea credincioșii noștri trebuie să-și procure de la biserică icoane care prezintă toată garanția și pe care le sfințește preotul. Pe acestea să le cinstim și la acestea să ne facem rugăciunile noastre de dimineața și seara, pentru ca, cu ajutorul lui Dumnezeu și strădania noastră, să putem propăși în tot binele.

Pr. Vasile Petrica